

A Jelölőbizottság ügyrendje

A Jelölőbizottság a Magyar Tudományos Akadémia 2009. évi 179. rendes Közgyűlésén elfogadott, a 2011. évi rendkívüli Közgyűlésen, majd a 2016. és 2017. évi rendes Közgyűléseken módosított akadémiai Alapszabály 28. § (1) bekezdése alapján ügyrendjét a következők szerint állapítja meg.

I. Jelölőbizottság jogállása; elnöke, tagjai és titkára

I. 1. Az Alapszabály 27/A. § (1) bekezdése alapján a Jelölőbizottságnak 22 tagja és ezzel azonos számú póttagja van; minden tudományos osztály két tagot és két póttagot választ: egy tagot és egy póttagot a hazai akadémikusok közül, egy tagot és egy póttagot pedig az osztály nem akadémikus közgyűlési képviselői közül. A Jelölőbizottság tagjai közül a Közgyűlés – lehetőség szerint több tag Elnökség általi jelölése mellett – megválasztja a Jelölőbizottság elnökét. A Jelölőbizottság első ülésén tagjai közül megválasztja titkárát.

A bizottsági tagok legalább egyharmada a napirend megjelölésével maga is összehívhatja a bizottságot, ha javaslatuknak az elnök nem tesz eleget.

I. 2. A Jelölőbizottság munkáját a Jelölőbizottság elnöke irányítja, a Jelölőbizottság tevékenységéről az Akadémia Közgyűlésének számol be.

II. Jelölőbizottság feladat- és hatásköre

II. 1. A Jelölőbizottság készíti elő az Akadémia tisztségviselőinek és a Közgyűlés állandó bizottsági tagjainak választását.

A Jelölőbizottság feladata a tisztségviselők megválasztásában az, hogy befolyásolás nélkül teljes körűen felmérje a köztestületet képviselő Közgyűlés tagjainak akaratát, és jelölteket állítson. A testület lehetőségei szerint járuljon hozzá, hogy a Közgyűlés tagjai a felmerülő jelöltekről a véleményalkotáshoz szükséges megalapozott információkkal rendelkezzenek.

II. 2. A Jelölőbizottság jelöltállító és jelölt-előterjesztő eljárása.

Jelöltállító eljárásában a bizottság – a hatályos akadémiai törvény, az Alapszabály és Ügyrend, illetve a Jelölőbizottság ügyrendje rendelkezéseinek megfelelően – dönt a Közgyűlés elé terjesztendő jelöltek személyéről, és gondoskodik a közgyűlési előterjesztésről.

Amennyiben a hatályos akadémiai törvény, illetve az Alapszabály a jelölést valamely más akadémiai testület hatáskörébe utalja, a Jelölőbizottság a jelöltet (jelöltcsoportot) külön szavazás nélkül a Közgyűlés elé terjeszti (jelölt-előterjesztő eljárás). Az előterjesztést a Jelölőbizottság csak akkor tagadhatja meg, ha megállapítja, hogy az nyilvánvalóan nem felel meg a jelöltvizsgálat körében megállapítandó követelményeknek.

III. Jelölőbizottság működése, eljárási rendje

III. 1. Ülés összehívása és előkészítése

A Jelölőbizottság döntéseit — az írásbeli szavazás szabályaira is figyelemmel — bizottsági ülésen hozza, az üléseket a bizottság elnöke hívja össze a napirendi pontok megjelölésével. Az

előzetes napirendet a testület többségi döntéssel az ülés megnyitásakor megerősíti. A kitűzött napirendi pontokat (elvi és személyi döntéseket) írásos javaslat készíti elő, melyet a testületi tagoknak legalább az ülés előtt egy héttel kézhez kell kapniuk. A kitűzött napirendi pontok előkészítését a bizottság titkára koordinálja és ellenőrzi, együttműködve az MTA Titkárság illetékes szervezeti egységének vezetőjével. Az írásos határozati javaslatok a testület többségi állásfoglalása révén módosíthatóak, a módosításokat a vita alapján a bizottság elnöke terjeszti elő szavazásra.

III. 2. Tárgyalás

A Jelölőbizottság ülésén a bizottság valamennyi tagját azonos jogok illetik meg, a bizottság minden tagja – a bizottság által előre meghatározott azonos időtartamban – kifejtheti álláspontját az elvi kérdésekkel, a jelölttel vagy jelöltcsoporttal, vagy módszertani kérdésekkel kapcsolatosan. Az üléseken előterjesztett, illetve elhangzó jelöltértékelések csak a testületi döntések formájában kerülhetnek nyilvánosságra, a személyi információk titkosságáért a testület vezetői és tagjai felelősséggel tartoznak.

Az ülésekről a bizottsági titkár felelős közreműködésével jegyzőkönyvet készít az MTA Titkársága illetékes szervezeti egységének munkatársa. Ennek hitelesítésére a bizottság két jelen lévő tagját kell felkérni. A résztvevők egyetértésével készülhet a jelölőbizottsági ülésen hangfelvétel. Az írásos jegyzőkönyvet a testület a következő ülésén erősíti meg, illetve kijavíthatja.

III. 3. Jelöltvizsgálat

A Jelölőbizottság – jelöltállító és jelölt-előterjesztő eljárásában – az akadémiai tisztségviselők és bizottsági tagok jelölésének megvitatása előtt megvizsgálja, hogy a jelölt megfelel-e a vonatkozó hatályos jogszabályokban, illetve a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabályában és Ügyrendjében meghatározott követelményeknek (különös tekintettel a végzettségre, képzettségre, tudományos fokozatra, köztestületi tagságra vonatkozó előírásokra). A Jelölőbizottság megvizsgálja azt is, hogy a jelölttel szemben nem áll-e fenn összeférhetlenségi ok.

A testület autonóm döntését széleskörű és elmélyült tájékozódás alapján hozza (véleménykutatás, kollegiális konzultációk).

A megalapozott véleményalkotás érdekében a testület megismerkedik a felmerülő jelölteknek az Akadémiával kapcsolatos szemléletével és törekvésével.

A Jelölőbizottság – az erről hozott határozata alapján – a jelölési folyamat során tájékoztatást adhat a munkájáról.

A Jelölőbizottság a tisztségviselőket és az elnökségi tagokat megválasztó Közgyűlés előtt legalább hat héttel körlevélben közli javaslatait a Közgyűlés tagjaival. A Közgyűlés tagjai a körlevélben foglaltakkal kapcsolatban a kézhezvételtől számított két héten belül írásban, legalább negyven olyan közgyűlési tag aláírásával közölhetik észrevételeiket a Jelölőbizottsággal, akik közül legalább húsz akadémikus. A Jelölőbizottság ezután ezzel kapcsolatban összegzi az észrevételeket, kialakítja állásfoglalását, melyet ismertet a Közgyűléssel.

III. 4. Döntéshozatal, a szavazás módja

A Jelölőbizottság tagjai a jelöltállítási eljárásban a munkamenetről és a jelöltekről – a jelöltvizsgálatot és a tárgyalást követően – titkos szavazással döntenek. A Jelölőbizottság akkor határozatképes, ha azon a bizottság tagjainak több mint fele jelen van.

A Jelölőbizottság személyi döntéseit a jelen lévők egyszerű többségével hozza meg, jelöltként vagy jelöltszoportonként. A jelöltekre vonatkozó határozatok meghozatalakor rögzíteni kell a jelöltekre leadott igen szavazatok számát és azt, hogy a szavazatot leadók létszámához képest milyen százalékos arányban nyertek támogatást.

A szavazás a tárgyalás elnök általi lezárását követően, a bizottsági ülésen személyesen történik.

A bizottsági ülésen jelöltállításkor a szavazás elektronikus szavazórendszer használatával történik.

A Jelölőbizottság szavazási rendjére – amennyiben jelen ügyrend másként nem rendelkezik – a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabályának I. sz. melléklet II. pontjában („Döntéshozó testületek szavazási módja”) foglaltakat kell alkalmazni.

A szavazatok összesítését követően a szavazás eredményét a titkár közreműködésével a Jelölőbizottság elnöke állapítja meg és hirdeti ki.

A Jelölőbizottság személyi javaslatáról a Közgyűlés dönt. Ha a Közgyűlés a Jelölőbizottság valamelyik javaslatával nem ért egyet, akár aznapi, akár későbbi határidő megjelölésével a kifogásolt javaslat helyett új javaslat megtételére szólíthatja fel a Jelölőbizottságot. Ebben az esetben a Jelölőbizottság haladéktalanul újabb előkészítő munkába kezd.

IV. Vegyes rendelkezések

IV. 1. A Jelölőbizottság működésének jogszerűségéért, a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabályával és Ügyrendjével való összhangjáért a bizottság elnöke felelős. A testület nevében a kiadmányozás joga kizárólag a bizottság elnökét illetik meg.

IV. 2. A Jelölőbizottság adminisztratív teendőit a bizottság titkára, illetve az Alapszabály 27/A. § (2) bekezdése alapján az MTA Titkárság illetékes szervezeti egységének vezetője látja el.

IV. 3. Jelen ügyrendet az akadémiai Alapszabály 28.§ (1) bekezdése alapján az Akadémia Elnöksége hagyja jóvá, és az a jóváhagyását követő napon lép hatályba.

Jelen ügyrendet a Jelölőbizottság 2019. november 6-i ülése fogadta el, majd az Elnökség 2019. november 19-i ülése hagyta jóvá.